

uidet. Sed vna facim⁹ questionē: an quis de xpianī nomi-
nis p̄fessione interrogat⁹ taceat: ad p̄ctm illi capitale cōpu-
tetur? Qd aliquo in casu sic esse venerabiles asserit docto-
res: vt si ex taciturnitate hac dei honor tolleret ⁊ glia: qz
yl se nō firma opiniōe xpianū esse ostēderet: yl q ipa ita
sit derisibilis fides q nemo illā audet p̄fiteri: scelus hoc
esse mortale p̄cludūt: hortanturq in tū casu xpianum se
omnime mode p̄fitendū. Sed si non p̄ncipalit seu īmediate
ad religionē inspiciētes illi q interrogant: sed ad odia alia
yl derisiones: vt q̄s forte nosceret xpianos occideret: yl
alia via male tractaret: ⁊ q̄s hoꝝ timid⁹ taciturnitate il-
loꝝ man⁹ effugere posset: peccatū nō esse mortale p̄sēti-
unt. Per quē modū ⁊ int̄p̄os vt diximus penitētes ybi
xp̄i nō ledat honor vitaꝝ cū taciturnitate ducere possūt:

Decrebra īnuocatiōe nomis Jesu christi tēpo-
re martyrii. *Ca. xiiii.*

Tergo oīa in vnu cōprehēdam⁹ maxia res est
martyrii: ⁊ difficilis: nec alijs cōpetēs q̄ his q̄
xp̄i spiritu inflāmati ad hoc feruēter aguntur:
quē sp̄s feruore donare cōsueuit dñs diuersi-
mode electis suis: vt aliquib⁹ gratis tribuisse videat. Si
cut Bonifatio Adriano Clauiculario ⁊ plib⁹ alijs: q̄ cuꝝ
publicani essēt: subita dei grā ad xp̄i testimoniū mirabili
accesserūt feruore. Fuerūt ⁊ alijs q̄ diuturnis oratiōib⁹ b̄
a christo dño impetrat̄ potuerūt. Ideo vt Carpasius inē
cetera oraret: q̄ si eū glia martyrii dignū iudicasser: ex la-
pide spelūce aqua limpidissima emanaret: qd dño p̄stan-
te securus ad certamē p̄perauit: ⁊ palmā martyrii fortis
dimicādo p̄meruit. Ideo ait Lyprian⁹ libello de habitu
virginū: Durus ⁊ ardu⁹ limes q̄ tēdit ad gl̄iam et p̄ hunc
vite limitē martyres pgūt. Ut ergo limitē hūc de q̄ Ly-
panus dixit nos facilis penaꝝ tpe trāseam⁹: nihil fortius
repri q̄it: nihil iocūdi⁹: nihil accōmodati⁹: q̄ crebra Je-
su xp̄i nomis īnuocatio. Illō em̄ est nomē mirabile (vt pi⁹

Bonifacius.
Adria. Clauicularius.

Bernardus doctor Bernard^o ait) nomē ineffabile: nomē inextiabile:
nomē a sc̄lis absconditū: et in fine sc̄loꝝ nob̄ reuelādū. Qd̄
dedit cecis visū: surdis auditū: claudis cursū: sermonem
mutis: vitā mortuis: et obsec̄lis corpib^o virt^o hui^o nomi-
nis demōes effugauit. Nū ergo datū sit homib^o h̄ nomie
redēptore n̄m noīare: nihil maius aut nob̄ salubri^o in h̄
sc̄lo dari potuit: q̄ ꝑ in noīe Iesu oīe genu flectat: cele-
Lactatius stiū: terrestriū: et infernoꝝ. Sed q̄le sit nomē Iesu ap̄ de-
um: nob̄ icognitū est. Un̄ ait Lactā. Primū scire nos co-
uenit nomē ei^o ne angēl qdē notū esse q̄ morant̄ in celo:
s̄ ip̄i soli ac deo patri. Nec aī id publicabit̄ (vt est sc̄ti lit-
teris traditū) q̄ dispositio dei fuerit iplēta. Et parū infra
subdit. Quis nomē ei^o qd̄ ei a prīncipio p̄f sūm^o im-
posuit null^o ali^o p̄f ipsū sciat: habet tñ et int̄ angelos aliud
vocabulū: et int̄ homīes aliud. Jesus q̄ p̄fe int̄ homīes no-
minat. Nā xp̄s nō p̄priū nomē ē: s̄ nūcupatio potestatis
et regni. Sic em̄ iudei reges suos appellat̄. Hucusq; Lac-
tantiū: qui et pl̄a dechristi nomis significatiōe lib. vj. di-
uinax institutionū declarat. Et q̄ illū vtroꝝ nomic vo-
care nob̄ datū est Jesus scilicet et christ^o: q̄ iocunditates
martyrib^o ex istoꝝ nominū inuocatiōe et in tormentis iu-
uamina puenerū narrare nō pigebit: dūmodo et illorū
exemplis nos illa sp̄ in ore habere discam^o. Refert Euse-
Eusebius. bius in historijs ecclesiasticis: q̄ Ignati^o int̄ tot et tāta tor-
Ignatius. mēta nūq; ab inuocatione sacri nomis Ihu cessabat. Et
cū tortores inqrerēt̄: q̄re totiē h̄ nomē sic replicaret: ait:
Hoc nomē cordi meo inscriptū habeo. Ibo ab ei^o nomia
tiōe cessare nō valeo: post mortē xo ei^o illi qui hec audi-
erāt volentes curiosius expiri cor ei^o ab illi^o corpe euel-
lerūt: et illō discidentes p̄ mediū totū inscriptū lris au-
reis h̄ nomie Iesu inuenerūt. Simile et aliud exēplū prius
Hirenens. scripserat Irene^o ep̄us Lugdunēsis vt refert Eusebius
in dictis historijs. Qz ap̄d Lugduniū gallie dum in xp̄ia
Blandina. nos seuā nimis p̄secutio crassaretur accidit vt delicatissi-
ma quedā puella Blādina nomine ab infidelib^o caperet:

qđ toti ecclie pauorē inēussit: timētes ne supplicij cedēs
xpm negaret. Erat enim puella nobilis: tā corpe delicate :
t tenera vt nō crederēt eā n̄i posse v̄l minima pati tor̄-
menta. Sed tāta xtute ad tollerandū a xpo firmata est:
vt carnificū man⁹ om̄no p̄us desicerēt: q̄uis mutuo sibi
succederēt q̄ Blādina. Nā a p̄ma diei luce v̄sq; ad ves-
perā inouātes in ea tormēta: se victos ad vltimū sūt con-
fessi: stupētes om̄nes quō in ea aīa sustētari potuissent: cui⁹
in corpe sine supplicio nihil penit⁹ remāsisset. Sed vt bea-
tissima puella narrauit: q̄tiēs se christianā p̄clamauit: to-
tiēs in ea vires regate sūt corporis: qđ illa ppēdēs: nū q̄ ab
ei⁹ nom̄is inuocatiōe seu p̄fessiōe cessauit. De alio diaco
no similit idē refert Eusebi⁹: nom̄e sc̄tō simul t re: q̄ supra
q̄ humanā est ferre naturā noua tormētoꝝ t penaꝝ gene-
ra ptulit. Sed illis vñq̄ tormētis ab eo aliquid extor̄re
valuerūt: q̄ sanctissimi hui⁹ nom̄is p̄fessionē christian⁹ sū.
Nō cādētis eris lam̄is t ferri iuxta inguinū loca apposi-
tis: nō vllis instauratis ignib⁹: nō vll (vt ynicō xbo p̄clu-
dā) penaꝝ generib⁹ aliud audiuerūt q̄ xpian⁹ sū. Et cum
in mēbris singul⁹ vst⁹ esset: vt iā in eo hūana forma cogno-
sci nō posset. In carceſ ob hāc causā fuit reclusus: vt post
aliq̄t dies illū itex ad supplicia reuocarent: illo sc̄z tpe q̄
putrefactas cicatrices inspicerēt: vt v̄l doloribus desice-
ret: v̄l cederet: t alijs timore ūcuteret. Cui b̄ mirabile cōti-
git: vt cū christū sp̄ nomiaret: tilli⁹ p̄fiteret nomē: p noua
tormēta in p̄stinam nouāq̄ formā rediret: ita vt reparata
supplicia: nō ad penā sed ad aliā medelā resurgerent. Et
sic hec martyrib⁹ veniebāt ad gliam: t q̄to maiora t cru-
deliora ill̄ inferebāt tormēta: tāto illis p̄mia p virtute cu-
mulabāt. Refert itaq̄ Lactāti⁹ libro iij. diuinaz institu-
tionū: q̄ iudices hec exequi mādātes: p̄tēdūt solū ve vñ
cāt: t exq̄sitos dolores corpib⁹ imittūt: t nibil aliud deui-
tāt: q̄ vt ne torti moriant̄: quasi x̄o mors tātūmodo bea-
tos faciat: ac nō etiā tormēta q̄to fuerint grauiora: tanto
maiore xtutis gliam pariāt. Illi aut̄ p̄tinaci stulticia iu-

Lactātius.

bent curā tortis diligentē adhiberi: vt ad alios cruciatus
mēbra renouētur: t̄ reparēt nou⁹ sanguis ad penā. Quid
tā piū:tā benificū:tā humanū fieri pōt: nō curassent tam
sollicite q̄s amarēt: quin etiā sceleratissimi homicide con
tra pios iura impia cōdiderūt. Domitius de officio pro
conf̄ rescripta p̄ncipū nefaria collegit: vt doceret qb⁹ pe
nis affici oporteret eos: qui se cultores veri dei cōfiterere.
Hec Lactā. Ex quib⁹ edoceri potes q̄lit viri iſideles in

Domitius.

christi h̄ est veri dei cultores crassent: t̄ qualit tormentorū
tollerātia ac inuita patiētia tortores suos superēt. H̄az

vt ait Quintilian⁹ libro de causis causa. x. Alla pena ē ni
si inuito: nullū habem⁹ nisi ab impatiētia dolorē: t̄ vt ali

quid crudele sit met⁹ facit. Quare de bono patiētiae libel
lū egregiū cōpilauit Cyprian⁹ asserēs nō pficerē aliquid
in actib⁹ nr̄is ad cōsumandū laudē: nisi de patiētia cōsu
matiōis accipiāt firmitatē. Nā vt ipē ait: Patientia est q̄
nos deo cōmēdat t̄ fuit: ipsa est q̄ irā tempat: q̄ linguaz
frenat: q̄ mentē gubernat: pacē custodit: disciplinā regit:
libidinis impetu frāgit: tumoris violentiā cōpmit: incēdi
um simultatis extinguit: coereat supbiā diuitū: inopiam
paupum refouet: tuēt in virginib⁹ btām integritatē: in vi
duis laboriosam castitatem: in cōiūctis t̄ maritatis indiui
duam charitatē: facit in p̄speris humiles: in aduersis for
tes: cōtra iniurias t̄ cōtumelias mites: cōtra tēprationes
pugnat: p̄secutiones tolerat: passiones t̄ martiria consū
mat. Ipsa est que fidci nostre fundamēta firmiter munit:
ipsa est que incremēta spei sublimiter prouochit: ipsa om
nen actū dirigit: ipsa efficit vt perseveremus filij dei di
ci: dum patientiam patris imitamr̄. Hec Cyprianus sic
pulcherrime vt vidisti omnia de patientia complex⁹ est.

Lactātius. Quam termino comprehendens Lactantius ait: Patien
tia est malorum que inferuntur aut accidunt cum equa
nimitate platio. Et Mar. Tulli⁹ in rhetoricis. Patiētia

inq̄t: ē honestatis siue utilitatis causa: rex arduaz ac dif
ficilū voluntaria yl̄ diuīna p̄pessio. Si ergo patiētia hāc

Cicer.

vere possidere cupimus: queramus illā a dño oīm virtus
tū dato: e: illā fide spe & charitate impetremus. In tribu-
latiōibus & penitētē magna cū deuotiōe Iesu xp̄i nomē in-
uocemus. Illū si iusti erimus a diutorē certe habebimus:
qm̄ multe tribulatiōes iustor̄: & de omib⁹ his liberabit
eos dñs. Et iuxta est dñs his q̄ tribulato sunt corde.

DQui sunt abiles ad martyriū **La. xv.**
Ebis qui sūt abiles ad martyriū questionem
minime fecissē: nisi q̄ aliq̄ sophistis argumen-
tis solos scripturaz sacraz sciētia p̄ditos ad h̄
hodiernis t̄gib⁹ aptos p̄tēdūt. Cū cūtiū ad ifideles ea sit
maxia causa dei honor: & primi ad xp̄m vt possibilē p̄su-
fio: ad qđ scripturaz eruditio necessaria videt. Quomō
enī inquiūt bi poterit qs illos de fide instruere: & ad xp̄i
cultū puertere: nisi sacror̄ libror̄ eruditione sint p̄diti?
Hec omnes etiā sacra sciētia eruditos ad h̄ abiles dicūt:
sed illos solū q̄ sacro diaconatu aut psbyterio decorāt:
cum bi solū fidē p̄dicari possint: nec laicis sit p̄missū. Ad-
dunt ad hoc forti⁹: solū p̄dicandi facultatē int̄ infideles
habere: quib⁹ a sede apostolica fuerit indultū: cū nec doctis
viris xp̄iano p̄plo p̄dicare sit p̄missū: nisi fide firmos fuerit
p̄bat: & stricto examē sufficiētes p̄firmati. Quare & bea-
tus Frāciscus in regula sua dixit: q̄ null⁹ frat̄ audeat po-
pulo p̄dicare: ni si p̄mo fuerit examiat⁹ & approbat⁹: & of-
ficiū p̄dicatiōis sibi specialis cōcessū. Sed he ratiōes so-
phistice sunt: nec rē ipsaz discrete inspiciūt. Ideo circa h̄
aliq̄ p̄gustāda sunt: vt ex his cognoscere possumus q̄ ad h̄
sac̄issimū op̄ p̄ficiendū doctrina indigēt: & q̄ sine illa int̄
possūt. Quo p̄cognito & ip̄oz argumētoz clara liq̄bit so-
lutio. Nā diuersis quis respectib⁹ martyriū etiā desiderio
ad infideles transire & inter illos cōmorari p̄t. M̄ittunt
nanc̄ ad illos quidā vt illorū sint episcopi & pastores si-
ant: sic vt ad christi fidē p̄ueniētib⁹ predicatiōib⁹ p̄posse
puerant ad exēplū christi q̄ discip̄los suos in vniuersuz